

Monumentnummer*: 530044

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 januari 2007
Kadaster deel/nr 82891/161

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Rockanje Westvoorne Zuid-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Rockanje	A			1408
Rockanje	A			1432
Rockanje	A			1462
Rockanje	A			1463
Rockanje	A			1496
Rockanje	A			1499
Rockanje	A			1515
Rockanje	A			1516
Rockanje	A			1517
Rockanje	A			1518
Rockanje	A			1519
Rockanje	A			1534
Rockanje	A			1535

Omschrijving**

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. De historische parkaanleg van Strijpemonde is gelegen in het gelijknamige landgoed, dat in oorsprong tot in de 15de eeuw teruggaat. Het landgoed is gelegen en beslaat een groot deel van de polder Windgat, die als grafelijke bezitting in 1479 ter bedijking werd uitgegeven. Oorspronkelijk werd het terrein aan de westzijde door de Pietersdijk begrensd, maar door aanwas van de duinen in de laatste 3 eeuwen strekt het landgoed en een deel van de thans daar aanwezige historische tuin- en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

parkaanleg zich een stuk ten westen van de Pietersdijk uit. Het hoofdgebouw landhuis Strijpemonde werd als centrum van deze historische tuin- en parkaanleg op een tracé van de Pietersdijk gebouwd. Alhoewel agrarische bedrijfsvoering binnen de polder al in de 18de eeuw of eerder plaatsvond (van de bij de aanleg behorende boerderij Schaapskooi zijn bouwsporen bewaard uit het derde decennium van de 18de eeuw), kon deze zich pas echt ontwikkelen omstreeks 1800, toen een opening door de duinen naar de zee werd gedicht en de waterhuishouding van het gebied beheersbaar werd. Het karakteristieke kavelpatroon van de polder in smalle rechte stroken waartussen afwateringslopen dateert uit omstreeks 1800. Vòòr 1819 (Kadastraal Minuutplan) werd pal ten westen en zuidwesten van boerderij de Schaapskooi het grootschalige rechthoekige bos aangelegd. De uit grote rechthoekige vakken met bos bestaande aanleg, met waterlopen en lanen langs en tussen de vakken, is na de verkaveling van de polder geplant: het karakteristieke verkavelingspatroon is namelijk als ondergrond van het bos herkenbaar gebleven. De bosaanplant vond in eerste instantie plaats om de weilanden tussen het bos een de ten zuiden hiervan gelegen Noorderdijk tegen zandverstuivingen te beschermen, maar waarschijnlijk ook om de weilanden ten oosten van de Noorderdijk tegen verstuivingen bescherming te bieden. Tevens werd de houtopbrengst van het bos voor de ovens van bakkerijen gebruikt. In de 19de eeuw heeft het bos geleidelijk een meer parkachtige beplanting gekregen, getuige de thans nog aanwezige eiken en beuken uit de eerste helft van de 19de eeuw. Omstreeks de tijd van de bouw van het landhuis Strijpemonde in 1937-1938 liet de eigenaar James van Hoey Smith, wellicht deels in samenwerking met de architect van het huis J.W. Janzen, die tevens huisvriend van de familie was, rondom het landhuis een uitgebreide parkaanleg in landschapsstijl aanleggen. Pal ten noorden van boerderij de Schaapskooi werd door het bos een in curven verlopende oprijlaan naar het huis aangelegd. In de open parkweide tussen landhuis en bos kreeg de oprijlaan een karakteristieke laanbeplanting van alternerend drie eiken en drie berken. In het bos werd een losmazig patroon van slingerpaden en lanen aangelegd. Het bos werd verrijkt met ondermeer een nieuwe beukenlaan met om en om bruine en goude beuk, in de bosvakken om en om eik en beuk, diverse soorten hulst (voeder voor reeën) en bamboe. In het bos werd voorts een vijverpartij in landschapsstijl gegraven en naast de vijver werd een uitkijk-heuvel opgeworpen. In de parkweide tussen het huis en het bos werd een zeer ruime vijverpartij in landschapsstijl aangelegd. Het uitgraven van de vijver gebeurde met kruiwagens in het kader van een werkverschaffingsproject. Aan de westzijde van het huis werd een nieuw parkbos aangeplant in de trant van het bos aan de oostzijde: doorsneden met slingerpaden en in de bosvakken onder meer om en om eik en beuk, met hulst als onderbegroeiing. Voorts werd in dit deel ruimte gelaten voor de ontwikkeling van een meer specifieke binnenduinvegetatie. Ten zuiden van het huis, in de buurt van de boswachterswoning, werd een pinetum aangeplant, genaamd Klein Siberië. Het gehele park werd door James van Hoey Smith met in Nederland zeldzame uitheemse boomsoorten beplant, waaronder zeldzame naaldsoorten en kurkeik bij de oprit achter het huis. Omstreeks 1960 werd in het bos aan de oostzijde een laan van Metasequoia aangelegd.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG van Strijpemonde is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang

- als gaaf en zeer laat voorbeeld van een grootschalige parkaanleg in landschapsstijl rondom een buitenplaats
- vanwege de bijzondere ontwikkelingsgeschiedenis van het bos aan de oostzijde van het park
- vanwege de bijzondere wijze van beplanting van het park
- vanwege de schoonheid

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Historische aanleg